

HET GESLOTEN ALTAARSTUK

Het bovenste register toont de aankondiging van de geboorte van Jezus aan Maria.

Het onderste toont opdrachtgevers J.Vyd en E. Borluut die knielen voor de standbeelden van Johannes de Doper en Johannes de Evangelist.

I De profeet Zacharia en de aartsengel Gabriël

'Gegroet, Gij vol van genade, de Heer is met U', kondigt aartsengel Gabriël aan dat Maria de moeder zal worden van de Zoon van God. De lelie in zijn hand symboliseert Maria's maagdelijkheid.

II De sibille van Eritrea en stadsgezicht

De sibille van Eritrea is een heidense profetes die de komst van een redder had aangekondigd. Twee boogvensters geven uit op een straat in het toenmalige Gent.

III De sibille van Cumae en waterbekken

De sibille van Cumae is een heidense profetes die de komst van een redder had aangekondigd. We zien een interieur met waterbekken.

IV de profeet Micha en Maria

'Zie de dienstmaagd des heren', antwoordt Maria bevestigend op Gabriëls boodschap. Haar woorden staan in spiegelschrift en zijn dus leesbaar vanuit de hemel.

V en VIII Joos Vijd en Elisabeth Borluut

De opdrachtgevers en schenkers van het altaarstuk Joos Vijd en Elisabeth Borluut. Hij was een

vooraanstaand lid van het Gentse stadsbestuur. Zij kwam uit één van de meest invloedrijke Gentse families.

VI Johannes de Doper

Patroonheilige van deze Sint-Janskerk die later aan de heilige Bavo werd gewijd. Hij houdt het Lam Gods in zijn armen en wijst het aan met de vinger.

VII Johannes de Evangelist

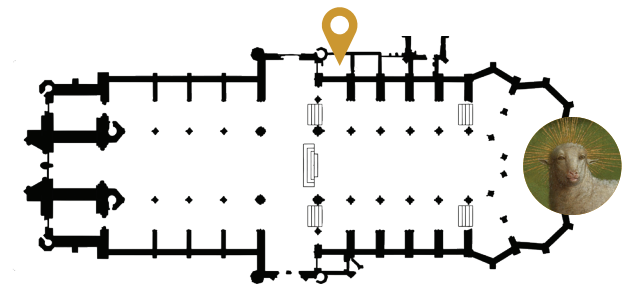
De kelk met kronkelende slangen verwijst naar een oude legende die vertelt dat Johannes uit een gifbeker dronk en toch gespaard bleef. Hij was de auteur van de Apocalyps, een belangrijke inspiratiebron voor het Lam Gods.

SINT-BAAFS LAM GODS

OVERZICHT VAN DE PANELEN

Wegbeschrijving naar Lam Gods:
Neem de trap naar niveau +2 of de lift (= verdieping +2).
Ga naar de Sacramentskapel, aangeduid met de kop van lam op onderstaand plan.

Opening panelen: 10u25

Sluiting panelen: 16u55

ALGEMENE INTRODUCTIE

Het Lam Gods behoort tot de hoogtepunten van de Europese schilderkunst. Het veelluik van de gebroeders van Eyck, die deel uitmaken van de Vlaamse primitieven, werd onthuld in 1432. Het is 3,4m hoog en 4,4m breed en bestaat uit twintig panelen. De zijluiken zijn aan beide zijden beschilderd. Het werd in opdracht van Joos Vijd en zijn echtgenote ontworpen voor de Vijdkapel in deze kathedraal. Meestal was het altaarstuk gesloten, enkel op zon- en feestdagen werd het geopend.

HET GEOPENDE ALTAARSTUK

In de kleurrijke schoonheid van het hemelrijk staat het Lam centraal, symbool voor Christus, omringd door engelen en volgelingen. Op de zijluiken van het onderregister naderen nog meer aanbidders.

IX en XV Adam en Eva

Het ontbreken van de blauwe hemel als achtergrond onderscheidt Adam en Eva van de hemelse figuren. Ze zijn mensen, zondig, maar verlost door de komst van Christus. Daarom zijn ze opgenomen in de binnenluiken.

X De zingende engelen

Hoewel ze geen vleugels dragen, worden deze hemelbewoners als engelen aangeduid. De meerstemmigheid van hun gezang verwijst naar de polyfonie die hoogtij vierde in de Bourgondische tijd.

XI Maria

Een ingetogen Maria leest in haar gebedenboek. De vier bloemensoorten op haar kroon gelden als Mariasymbolen en verwijzen naar haar zuiverheid, nederigheid, liefde en lijden.

XII Centrale figuur

Op de rug van de troon waarop de centrale figuur zetelt, staat: 'Deze is de almachtige God door zijn goddelijke majesteit'. De figuur kan zowel naar God de Vader als naar Christus verwijzen.

XIII Johannes de Doper

Hij was de eerste die Jezus aanwees als de redder en naar hem verwees als het Lam Gods. Zoals steeds wijst hij ook hier de Messias aan.

XIV De musicerende engelen

Het met hermelijn omzoomde gewaad van de organist toont het technisch meesterschap van de schilder.

XVI De rechtvaardige rechters

Deze vertegenwoordigers van de wereldse macht beoefenen de christelijke deugd van de rechtvaardigheid. Het originele paneel werd in 1934 gestolen. Jef Van der Veken schilderde deze kopie in 1939.

XVII De ridders van Christus

Zij vertegenwoordigen de machthebbers die de Kerk verdedigen. Achter hen zien we gekroonde vorsten.

XVIII De aanbidding van het Lam Gods

Het bloed van het Lam vloeit in een kelk; een verwijzing naar de essentie van het Christelijke geloof, want de Messias gaf zijn leven om de mensheid te redden. Vooraan zien we de bron van het eeuwig leven en volgelingen - apostelen, martelaren, profeten, heilige mannen en vrouwen, kerkvaders... - die van heinde en ver het Lam - Jezus - komen aanbidden.

XIX De kluizenaars

Zij deden afstand van aardse bezittingen om zich aan geestelijke beschouwing te wijden.

XX De pelgrims

Zij worden geleid door hun patroon, de Heilige Christoffel. Net als bij het paneel van de kluizenaars zien we een prachtig landschap.